

Gaziantep University Journal of Educational Sciences

Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi

e-ISSN: 2667-5145

Ortaokul Öğrencilerinin Covid-19 Pandemisine ve Covid-19 Pandemi Dönemindeki Okul Kavramına Yönelik Algılarının Belirlenmesi

Determination of Middle School Students' Perceptions of the Concept of Covid-19 and School in the Covid-19 Pandemic Period

Ömer Faruk VURAL^a, Mehmet BAŞARAN^b, Çiğdem ÖZKAN^c,

Neslihan ORHAN^d, Zühal ORTAOĞLU^e

ÖZ

Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin Covid-19 pandemisine yönelik ve Covid-19 pandemi döneminde okul algılarının zihinlerinde nasıl canlandırdıklarını metaforlar aracılığıyla belirlenmesi hedeflenmektedir. Araştırmada nitel araştırma modellerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Türkiye'nin farklı illerindeki devlet okullarında uzaktan eğitim gören 100 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aşamasında sosyal izolasyon nedeniyle katılımcılara google formlar aracılığıyla anket yollanmış, veri toplama sürecinde WhatsApp uygulaması kullanılmıştır. Veri analizinde içerik analizinden faydalanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, Covid-19 kavramıyla ilgili öğrenciler 51 geçerli metafor üretmişlerdir. Çoğunlukla gribe benzetmişlerdir. Oluşturulan metaforlara göre "hastalık ve yayılım", "olumsuz etki", "öldürücülük", "umut", "bilinmezlik" kategorileri oluşturulmuştur. Covid-19 pandemi döneminde okul kavramıyla ilgili olarak 48 geçerli metafor üretilmiş, çoğunlukla büyük tehlike, ev gibi metaforlar kullanılmıştır. Oluşturulan metaforlara göre "tedbir", "uzaktan eğitim", "belirsizlik", "olumsuz etki", "duygu durumu" kategorileri oluşturulmuştur.

ABSTRACT

The study aims to determine middle school students' perceptions of the Covid-19 pandemic and how they visualize their school perceptions during the Covid-19 pandemic period through metaphors. A phenomenology pattern was used in the research. The research study group consists of 100 secondary school students studying distance education in public schools in different provinces of Turkey in the first semester of the 2020-2021 academic year. The questionnaires were sent to the participants via google forms to collect the data because of social isolation. Content analysis was used in data analysis. The research findings showed that students produced 51 valid metaphors related to the concept of Covid-19. According to the metaphors created, the categories of "disease and spread", "negative effect", "fatal", "hope", "uncertainty" were created. During the Covid-19 pandemic period, 48 valid metaphors were produced regarding the concept of school. According to the metaphors, the categories of "precaution", "distance education", "uncertainty", "negative effect", "emotional state" were created.

Article Info/Makale Bilgi

Received/Alındı:

22/07/2021

Revised/Düzeltildi:

09/10/2021

Accepted/Kabul edildi:

06/04/2022

Anahtar kelimeler:

Covid 19, metafor, ortaokul öğrencileri

Keywords:

Covid 19, metaphor, secondary school students

Cite as: Vural, Ö. F., Başaran, M., Özkan, Ç., Orhan, N., & Ortoğlu, Z. (2022). Ortaokul öğrencilerinin Covid-19 pandemisine ve Covid-19 pandemi dönemindeki okul kavramına yönelik algılarının belirlenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 17-40.

^a Sakarya Üniversitesi, ofarukvural@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1520-3762>

^b Gaziantep Üniversitesi, mehmetbasaran@outlook.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1871-520X>

^c Sakarya Üniversitesi, cigdemozkan54@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9456-7398>

^d Sakarya Üniversitesi, hande-ruy@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2700-6977>

^e Sakarya Üniversitesi, zuhalkarakoca_51@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9270-5280>

Giriş

İnsanlık tarihi pek çok unutulmaz ve önemli olaylarla doludur. Bu olayların bazıları yerel, bazıları bölgesel, bazıları ise küreseldir. Bugün ise Covid-19 ile insanlık tarihi unutulmaz küresel olaylarından birini daha yaşamaktadır. Salgın ve bulaşıcı hastalıklar tarihimizde ilk kez yaşanmamıştır ve insanlık, bulaşıcı hastalıkların tahribatıyla günümüze kadar gelmiştir.

Tarihimizde daha önce görülen çoğu bölgesel ancak bazıları küresel birçok hastalıktan biri sıtmadır. Yüksek sıcaklık sebebiyle çamurluk alanlardan bulaşan bu hastalıktan kurtulmak için çamurluk alanlar kurutulmuştur. Avrupa'ya kara ölümleri getiren veba hastalığı da kıtlığın yüksek seviyelere çıktığı dönemde görülmüş ve özellikle Avrupalıları kırıp geçirmiştir. İspanyol Gribi ise 500 milyondan fazla kişiye bulaşarak ve 50 milyon insanın ölümüne sebep olarak insanlık tarihinde bilinen en büyük salgınlardan biri olmuştur. Bunun gibi yaşanan daha birçok hastalıktan insanlık çoğunlukla o hastalığı ortaya çıkaran etkenleri iyileştirerek kurtulmuştur.

Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde sebebi bilinmeyen bir akciğer iltihaplanması salgını tespit edilmiştir. Çinli uzmanlar, yaptıkları ilk testlerde belirtilerin şiddetli akut solunum sendromuna (SARS) benzemekle birlikte, yeni tip bir koronavirüsün (Covid-19) ölümcül bir hastalığa sebep olduğunu belirlemiştir. Korona, "taç benzeri kıvrım yapmış oluşum olarak" tanımlanır (Güler, 2011, s.92). 2019 yılında görüldüğü haliyle ise Covid-19 adını almıştır. Covid-19'a sebep olan yeni tip koronavirüs ise, "bulaşıcılığı çok yüksek olan ve ciddi solunum yolu enfeksiyonlarına neden olan RNA tipi bir virüs" olarak tanımlanmıştır (Özalp ve Kürklü, 2020, s.211). Bu virüs, bütün dünyaya hızla yayıldığı için Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi (küresel salgın) olarak ilan edilmiştir.

Türkiye'de ise ilk vaka 11 Mart 2020 tarihinde görülmüş ve bu tarihten itibaren hemen her alanda önemli kararlar alınarak hızlı bir şekilde uygulanmaya çalışılmıştır. Dünyada söz konusu salgından pek çok sektör etkilenmiştir. Bu sektörlerin başında sağlık ve ekonomi vardır. Ancak, birkaç kapalı toplum hariç dünyada en çok etkilenen sektörlerden biri de eğitim olmuştur. Ülkemizde ise virüsten en çok etkilenen sektörlerden biri olan eğitim-öğretim sürecini etkileyen en önemli karar, 16 Mart tarihinde alınmıştır. Bu tarihten itibaren üniversite eğitimine üç hafta, ilkokul-ortaokul ve lise eğitimine ise bir hafta ara verilmiştir. 23 Mart tarihinden itibaren de uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir. 21 Eylül 2020 tarihinde ilkokul 1.sınıflar ve anaokulları, 12 Ekim 2020 tarihi itibarı ile de ilkokulun tüm kademeleri ile ortaokul 8.sınıf ve lise 12.sınıftaki öğrencilerin yüz yüze eğitime başlamaları kararı alınmıştır. Ancak vaka sayılarındaki artış sebebi ile 16 Kasım itibarı ile girilen ara tatil bitimi olan 23 Kasımdan 4 Ocak 2020 tarihine kadar uzaktan eğitime devam edilmesi kararı verilmiştir. Uzaktan eğitim, öğreten ve öğrenenin birbirlerinden fiziksel olarak uzakta olmalarına rağmen gerçekleştirdikleri tüm etkinlikler olarak tanımlanabilir (Tuncay ve Öznacar, 2014). Uzaktan eğitim için öğrencinin fiziksel olarak eğitimin gerçekleştiği yere gitmesine gerek yoktur. Öğreten ve öğrenenin çeşitli sebeplerle eğitim ortamına gidemedikleri durumda eğitim ve öğretimin aksamaması için uygundur. Farklı teknolojiler vasıtasıyla uygulanabilir ve çoğunlukla yer ve zaman önemli değildir. Türkiye'de de uygulanan uzaktan eğitim süreci ile ara verilmiş olan yüz yüze eğitim süreci devam ettirilmiş ve öğretmenlerin teknolojik, pedagojik alan bilgi ve becerileri ile birlikte öğrencilerin eğitim-öğretim süreci kesintiye

uğramamıştır. Böylece tüm dünyanın önemli bir sınavdan geçtiği bu zor günlerde öğrencilerimiz eğitim ve öğretim hayatlarından geri kalmamıştır.

Yaşanan her büyük olay, olayın insanlar tarafından nasıl algılandığına göre anlam bulur. Covid-19 salgını da insanların kendilerine özgü anlam verme şekilleri içinde anlamını bulacaktır (Cüceloğlu, 2020). Olayların bireyler tarafından nasıl algılandığı, süreci belirlemek adına önemli olduğundan bu algıların neler olduğunu öğrenmek için metaforlar kullanılması çok önemlidir. Metaforlar, “iki nesnenin görünürde ilişkili olmamasına rağmen birbirlerine benzetilmelerine dayanır” olarak tanımlanabilir. (Sözer ve Aydın, 2020, s. 262). Metafor yoluyla veri toplamak için çoğu zaman boşluk doldurma formu kullanılabilir. Kişilere “Durum sizin için neye benziyor, size neyi hatırlatıyor?” gibi çeşitli sorular sorularak bir olguyu aslından farklı bir şeye benzetmesi istenilir. Katılımcıların yaptıkları benzetimler yardımıyla anlamlar açığa çıkarılmaya çalışılır. Bu tür formlarda katılımcılar hem benzetim yaparlar hem de benzetimlerinin gerekçelerini açıklarlar. Metaforlar gerekçeleriyle birlikte değerlendirilirse araştırmacı yorumlama kısmında ortaya çıkabilecek yanılgıları azaltabilir. Metaforlar aynı zamanda araştırmacının bir duruma farklı bir bakış açısından bakmasını da sağlar.

Araştırmalar öğrencilerin pandemi dönemi ve okul algılarıyla ilgili metaforun kullanımına yönelik çalışmaların olduğunu göstermiştir. Karataş (2020) yaptığı çalışmada çalışma grubunu 619 öğrenciyle sınırlamıştır. Bu öğrencilerden 249’u 8. sınıf ve 370’si 12. sınıf öğrencisidir. Bu öğrencilere araştırma sırasında 2 soru yönelmiştir. Soruların ilki “COVID-19 pandemi sürecinin LGS ve YKS hazırlık sürecinde olan 8. ve 12. sınıf öğrencilerine psikolojik yansımaları nelerdir?”, ikincisi ise “LGS ve YKS sınavına hazırlık sürecinde olan 8 ve 12. sınıf öğrencilerinin COVID-19 pandemi süreci ile ilgili görüşleri nelerdir?” Araştırma sonunda 619 öğrencinin Covid-19 pandemi dönemi ile ilgili görüşlerini incelenmiş, belirlenen temalar “ölüm”, “birlik ve beraberlik”, “sevdiklerinin değerini bilmek”, “kısıtlama”, “hastalık” ve “doğanın yenilenmesi” olmuştur. Arı ve Arslan’ın (2020) yaptığı çalışmada ise çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilindeki bir devlet okulunun altıncı sınıfa giden 100 öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilere iki soru yöneltilmiştir. “6.sınıf öğrencilerinin Covid-19’a yönelik metaforik algıları nelerdir?” ve “Covid-19’a yönelik üretilen metaforlar, benzerlik ve farklılıklarına göre hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?” Bulgular sırasında 45 geçerli metafor elde edilmiş ve araştırma “bulaşıcılık”, “ölümcül”, “hastalık yapıcı”, “sosyal ortamlardan uzaklaştırıcı”, “geç fark edilen”, “diğer hastalıklarla ilişkili” şeklinde 6 tema başlığı altında gruplandırılmıştır. Ayrıca katılım gösteren öğrencilerin %90’ı Covid-19 salgınına ilişkin algılarını metafor yoluyla açıklayabilmiş, %10’u ise açıklayamamıştır. Öztürk, Kuru ve Yıldız (2020) ise yaptıkları araştırmalarını Muş ilinde gerçekleştirmişlerdir. Çalışma gruplarını 9 kız ve 5 erkek olmak üzere 14 çocuk ve 14 anneden oluşturmuşlardır. Bulgular sırasında öğrencilerin Covid-19 salgınına ilişkin görüşlerinde iki kategori oluşmuştur. Bunlar “hastalık” ve “böcek”tir. Aynı çalışmada öğrenciler okulu “öğretmene özlem”, “arkadaşlara özlem”, “okul eşyalarına özlem” gibi cümlelerle ifade etmişlerdir. Anneler ise çocukların okulda enerjilerini attıklarını ve okulun çocukların sosyalleşmesi için gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Saatçi ve Aksu’nun (2020) yaptığı bir başka çalışmada çalışmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Turizm Fakültesinde okuyan 87 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan çalışma ile öğrencilerin “Koronavirüs” kavramına ilişkin olarak geliştirmiş oldukları metaforlar incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre “Koronavirüs” kavramı toplam 8

kategoride incelenmiştir; bunlardan genel olarak olumsuz içerikli ifadelerle sahip olduğu söylenebilecek kategoriler “Doğa Olayları”, “Sağlık”, “Hayatı Sorgulama”, “Eğitim”, “Ölüm”, “Savaş” ve “Sanat”tır. Olumlu sayılabilecek kategori sadece “Yenilik” olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kategoride kavram; bir fırsat ve yeni bir başlangıç olarak ifade edilmiştir. Usta ve Gökcan (2020) yaptıkları araştırmada çalışma gruplarını Kütahya ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve özel bir okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden 6 yaşlarındaki 11 çocuktan oluşturmuştur. Çocukların 9’u erkek 2’si kızıdır. Öğrencilere covid-19’a ilişkin görüşleri sorulmuş, öğrencilerin 7 tanesi “korku”, “acı”, “garip” gibi olumsuz ifadelerle açıklamıştır. Elmas ve Demir (2018) 5. Sınıf öğrencilerinin okul olgusuna yönelik algılarını belirlemek için metafor yöntemini kullanmış ve çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul, Samsun ve Urfa illerinde öğrenim gören 44 özel okul öğrencisi ve 41 devlet okulu öğrencisinden oluşan toplam 85 ortaokul öğrencisi olarak oluşturmuşlardır. Bulgular da ise öğrencilerin okul ile ilgili olarak, “aile”, “ev”, “eğlendiren”, “güvende” ve “mutlu hissettiren bir yer” gibi olumlu algılara sahip oldukları ifade edilmiştir. Çok az sayıda öğrencinin ise “sınav”, “hapishane”, “esir” metaforlarını kullandığı görülmüştür. Özdemir (2012) yaptığı araştırmada çalışma grubunu Ankara ili merkez ilçelerinde bulunan genel ve Anadolu liselerinde 2009-2010 öğretim yılında öğrenim gören 118.847 öğrenci oluşturmuştur. Ancak olası geri dönüş problemlerini ortadan kaldırmak için 550 öğrenciye anket uygulanmış ve bu anketlerden 527’si analiz edilmeye uygun halde geri dönmüştür. Bu çalışmada lise öğrencilerinin okul algıları cinsiyet, okul türü, sınıf ve ailenin gelir düzeyi değişkenlerine göre analiz edilmiştir. Araştırma sonunda birçok veri elde edilmiştir. Bunların başında da kız öğrencilerin okulu daha çok kendilerini koruyan ve geliştiren bir yer olarak değerlendirirken, erkek öğrencileri ise okulu daha çok baskı yeri olarak algıladığı yönündedir. Ateş (2016) yaptığı bir araştırmada ise çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim yılında Bartın ilinde farklı okullardan seçilen 4. ve 8. sınıf öğrencilerden oluşturmuştur ve 500 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Araştırmada iki soruya cevap aranmıştır. Birincisi “İlkokul 4. sınıf ve ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin öğretmen ve okul kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?” İkincisi ise “Bu metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?” Araştırma sonucunda öğrenciler okulu sevgi, güven ve bilgi edinme yeri gibi daha çok olumlu ifadelerle belirtmiştir.

Bu araştırmanın temel amacı; ergen sayılan ortaokul öğrencilerinin Covid-19 süreci ve bu süreçteki okul kavramına ilişkin algılarını metafor analiz araştırması ile belirlemektir. Covid-19’a yönelik algıların metaforlar yardımıyla belirlenmesi, öğrencilerin zihinlerinde oluşturdukları algıların daha iyi anlaşılmasına hizmet edecektir. Böylece hayatlarında ilk kez karşılaştıkları bu durumu nasıl değerlendirdikleri ile ilgili bilgi sağlanmış olacaktır. Böyle küresel bir olay tekrarlandığında neler düşündükleriyle ilgili edilmiş olan bilgilerle bir yol haritası çizilebilir. Öğrencilerin Covid-19 sürecine ve Covid-19 sürecinde okul kavramına ilişkin zihinlerinde var olan algıları, salgın süresi ve sonrası gerçekleştirilecek eğitimin şekillendirilmesinde önemli fikirler verebilir. Dolayısıyla pandemi dönemi bitip öğrenciler okula döndüklerinde öğretmenlerin bu tür araştırmalardan elde edilenlerle öğrencilere daha kolay yardımcı olacağı düşünülebilir. Bu anlamda araştırma Covid-19 ile ilgili literatürün oluşturulmasına katkı sağlamak ve rehberlik etmek açısından önemlidir. Ayrıca, alanında bu konunun yeni olması, daha önce yapılan çalışmaların fazla olmaması ve özellikle öğrencilerin pandemi dönemindeki okul algılarıyla ilgili araştırmaya pek rastlanmaması bu araştırmayı önemli kılacaktır. Bu amaç doğrultusunda bu araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Ortaokul öğrencilerinin Covid-19'a ilişkin algısı nedir?
2. Ortaokul öğrencilerinin Covid-19 pandemi döneminde okul algısı nedir?

Yöntem

Araştırma modeline, çalışma grubuna, veri toplama aracına, veri analizine ve çalışmanın güvenilirliğine yönelik bilgilere bu bölümde yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Ortaokul öğrencilerinin, Covid-19 ve Covid-19 sürecindeki okul kavramına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma modellerinden fenomenoloji (olgubilim) desen kullanılmıştır. Olgubilim deseninde bilgi üretmek ve bir olguya yönelik gerçekliği ortaya çıkarmak hedeflenmektedir (Creswell, 2015; Patton, 2014). Bu desen daha çok insanın iç dünyasını ve onların bilinç yapılarını anlamaya çalışır (Mayring, 2011). Olgubilim, bir olgunun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olduğundan bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2018). Ayrıca karmaşık kavram, olay ve olguların derinlemesine araştırılmasında etkili bir yöntem olan metafor analizi, önemli bir nitel araştırma yöntemi olarak görülmektedir (Güneş ve Fırat, 2016). Öğrencilerin Covid-19 'u ve Covid-19 sürecinde okulu nasıl anlamlandıklarını belirlemek araştırmanın odağını oluşturmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Türkiye'de gerçekleşmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'de devlet okullarında uzaktan eğitim gören ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu amaçsal örneklem yoluyla belirlenmiştir. Amaçsal örneklem; derinlemesine araştırma yapabilmek için çalışmanın amacı kapsamında bilgi açısından zengin durumların seçilmesidir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009). Bu doğrultuda 54 kız, 46 erkek olmak üzere toplam 100 öğrenciden görüş alınmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet özellikleri Tablo 1' de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı Öğrencilerin Cinsiyet Özellikleri

Değişkenler	Kategoriler	N	%
Cinsiyet	Kız	54	54%
	Erkek	46	46%
Toplam		100	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin şehir dağılımı Tablo 2' de sunulmuştur.

Tablo 2. Katılımcı Öğrencilerin Şehir Dağılımı

Değişkenler	Kategoriler	N	%
Şehir	Ankara	41	41%
	Sakarya	23	23%
	Kütahya	11	11%
	Bursa	8	8%
	İstanbul	6	6%
	Düzce	2	2%
	Mersin	2	2%
	İzmir	2	2%
	Antalya	1	1%
	Muğla	1	1%
	Eskişehir	1	1%
	Elazığ	1	1%
Muş	1	1%	
Toplam		100	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailede Covid-19'a rastlama durumu Tablo 3' te sunulmuştur.

Tablo 3.Ailede Covid-19'a Rastlama Durumu

Değişkenler	Kategoriler	N	%
Ailede Covid	Evet	30	30%
	Hayır	70	70%
Toplam		100	100

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri toplama aşamasında, sosyal izolasyon yaşanması nedeniyle yüz yüze görüşmeler yerine katılımcılara Google formlar aracılığı ile internet ortamında anket oluşturulmuştur. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, öğrencilerin, cinsiyeti ve buldukları iller ile ilgili bilgiler yer alırken, ikinci kısımda ise araştırmaya katılan öğrencilerin Covid-19'a ilişkin algılarını ve Covid-19 sürecinde okula ilişkin algılarının belirlenmesi için bazı metafor formları veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Bu doğrultuda öğrencilerin “Covid-19... gibidir/benzer; çünkü ...”ve “Covid-19 sürecinde okul ... gibidir/benzer; çünkü ...” cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. Her bir öğrencinin Covid-19 ve Covid-19 sürecinde okulu bir şeye benzetmesi istenmiştir; çünkü ... şeklinde bırakılan

boşluğa ise gerekçe yazmaları beklenmiştir. Metaforun bir araştırma aracı olarak kullanıldığı çalışmalarda; metaforun konusu ile kaynağı arasındaki bağı daha açık bir şekilde çağrıştırmak amacıyla “Gibi” kavramına yer verildiği görülmektedir (Akın ve Minaz, 2018; Arslan ve Zengin, 2016; Öksüz ve Çevik-Kansu, 2014; Saban, 2009; Taş, 2019). Ayrıca metaforun bir araştırma aracı olarak kullanıldığı çalışmalarda metaforlar bilimsel araştırmalarda katılımcıların algılarını yönlendirmeden, bireyleri merkeze alan ve onların algılama şekillerini derinlemesine inceleyerek uygulanabilirlik kapsamını arttıran veri toplama araçlarıdır (Güneş ve Fırat, 2016). Bu formda ayrıca kendisi veya yakını Covid-19 geçirmiş olan insanların algılarının farklılığa sebep olup olmadığı da incelenmiştir.

Veri Toplama Süreci

Pandemi sürecinde okulların kapalı olması nedeniyle ve sosyal mesafeye dikkat etmek amacıyla öğrencilerle görüşmeler yüz yüze yapılamamıştır. Online ortamda WhatsApp uygulaması kullanılarak anket paylaşılmış ve öğrenci görüşleri alınmıştır. Öğrencilerin düşüncelerini rahat ifade edebilmeleri için oluşturacağı metaforlara yönelik herhangi bir sınırlandırmaya gidilmemiştir.

Verilerin Analizi

Öğrencilerin cevaplarından elde edilen verilerin analizinde içerik analizinden faydalanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve toplanan verileri açıklayabilecek ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırma kapsamında öğrencilerin cevapları elde edilirken; Ekici (2016) tarafından kullanılan metafor analiz çözümleme aşamalarından yararlanılmıştır. İlk aşamada, veri toplama aracı olarak kullanılan metafor formları incelenmiş ve öğrenciler tarafından uygun bir şekilde doldurulup doldurulmadığı kontrol edilmiştir. Metafor yazılmayan ya da yazılsa bile devamı getirilmeyenler ile mantıklı bir açıklaması olmayan formlar değerlendirmeye alınmamıştır. Bu şekilde her bir form tek tek incelenmiş, metafor özelliği göstermeyen ve boş bırakılan formlar elenmiştir.

Değerlendirmeye alınmayan formlarda birkaç tanesi örnek olarak aşağıda gösterilmiştir:

- “Covid-19 ,benzer , çünkü” ifadesi için

“Kötü hastalık”,

“Bilmiyorum neye benzer”,

“İnsanları öldüren bir tür zehir”,

“Tv izlemeye benzer”,

şeklinde görüş belirten ifadeler tasnif dışı bırakılmıştır.

Bu örneklerin bazılarında birinci kısım anlaşılır olmakla birlikte ikinci kısımda ilgili kavrama yönelik bir katkı sağlamadığı, bazıları ise mantıksal temellendirmeden yoksun olduğu için değerlendirmeye alınmamıştır. Bu durumda Covid-19 kavramına yönelik 23, Covid-19 sürecinde okul kavramına yönelik ise 27 ifade değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Eleme sonrasında metafor özelliği gösteren formlar tekrar okunarak incelenmiştir ve her bir form numaralandırılmıştır. Düzenlenen metaforlar okunmuş ve benzer anlam ifade eden metaforlar bir araya toplanmıştır. Benzer özellik gösteren metaforların kategorize edilme aşamasına geçilmiştir. Üretilen metaforlar katılımcı öğrencilerin sunmuş olduğu gerekçeler doğrultusunda kategorize edilmiştir. Kategorize edilen metaforların temsil ettiği özellik temel

alınarak kategorilere uygun isimlendirme yapılmıştır. Her bir kategoriye ait metafor tabloları oluşturulmuştur. Daha sonra her bir metaforun sahip olduğu frekans değeri hesaplanarak tabloya yazılmıştır. Son aşamada, veri analizi sonucunda elde edilen bulguların geçerlik ve güvenilirlikleri hesaplanarak yorumlanmıştır (Ekici, 2016). Veriler incelendikten sonra ortak yönler bulunmuş, kategoriler düzenlenmiş ve frekans sıklıkları belirlenmiştir. Ayrıca tüm metaforların yer aldığı genel bir frekans tablosu da hazırlanmıştır. Kategorilerde yer alan metaforlara yönelik öğrenci cümlelerine de yer verilmiştir. Analiz sürecinde metafor formlarına yönelik yapılan numaralandırma işlemi öğrenci sıralamasını temsil edecek biçimdedir. Her bir öğrenci Ö1 , Ö2 ,Ö100 şeklinde kodlanmıştır.

Geçerlilik ve Güvenirlilik

Metafor analizinin sonuncu adımı olan ‘‘geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşamasında çalışmada elde edilen veriler hiçbir yorum katılmaksızın detaylı bir biçimde sunulmaya çalışılmıştır (Creswell, 1998; Merriam, 1998; Miles ve Huberman,1994). Gerçekleştirilen çalışmanın farklı araştırmacılar tarafından incelenmesi ve yorumlanması araştırmanın tutarlılığını ve anlaşılabilirliğini artırır (Yıldırım, 2010). Bu bağlamda veriler başka bir araştırmacı tarafından da incelenmiş ve oluşturulan kodlar arasında uzlaşma olup olmadığına bakılmıştır. Farklı araştırmacıların aynı verileri yorumlayarak analiz edebilmesi ve bunların kıyaslanması güvenirliliğin sağlanması açısından önemlidir (Erişti, 2014; Merriam, 2013). Bu bağlamda, araştırma verilerinin geçerliğini sağlayabilmek için biri alan uzmanı diğeri ise öğretmen olan iki kişinin görüşlerine başvurulmuştur. Bazı metaforların kategorize edilme işleminde alan uzmanları tarafından farklı görüş bildirilmiş olsa da görüşmeler yapılarak uzlaşmaya varılmıştır.

Oluşturulan temalar için güvenirlilik hesaplaması Miles ve Huberman’ın güvenirlilik formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Güvenirlilik kat sayısı fikir birliği bulunanların, fikir birliği bulunan ve fikir birliği bulunmayanların toplamına bölünüp 100 ile çarpılmasıyla hesaplanır. Değerin en az yüzde 80 olması gerekmektedir (Miles ve Huberman, 2016). Uzmanların birbirinden bağımsız olarak yaptıkları kodlamalar karşılaştırılarak görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilmiştir. Elde edilen kodlara yönelik [Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı) x 100] formülü kullanılarak güvenirlilik kat sayısı hesaplanmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilerin toplamda geçerli 95 metafor üretmiş oldukları belirlenmiştir. Bu metaforlardan 5 tanesinde fikir ayrılığı yaşanırken, geriye kalan 90 metafor üzerinde görüş birliğine varılmıştır. Her bir veri formülde yerine konulduğunda, ortalama güvenirlilik katsayısı % 95,74 olarak bulunmuştur [$90 / (90+5) \times 100 = 94,73$]. Dolayısıyla da elde edilen güvenirlilik sonucu istenilen güvenirlilik düzeyine ulaşıldığını göstermektedir.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen verilerin analizleri sonucunda, ortaokul öğrencilerinin ‘‘Covid-19’’ ve ‘‘Covid-19 sürecindeki okul’’ kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlara ve bu metaforlar doğrultusunda oluşturulan kategorilere yer verilmiştir. Araştırmada her soru için elde edilen metaforlar ve bu metaforlar doğrultusunda oluşturulan kategoriler, katılımcı özelliklerine (Covid-19 geçirmiş ve Covid-19 geçirmemiş) göre iki ayrı başlık altında aktarılmıştır. İlk olarak metaforlar ayrı ayrı tablo oluşturularak genel bir biçimde verilmiş, daha sonra ise ilişkili oldukları kavramsal kategoriler içerisinde sunulmuştur.

Araştırmada Üretilen Metaforlar ve Frekans Değerleri

Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda “Covid-19” kavramı ile ilgili olarak öğrenciler tarafından geçerli sayılabilecek toplam 77 metafor üretildiği saptanmıştır. Bunların 23 (% 29,87) tanesi Covid-19 geçiren öğrencilere ait iken, 54 (% 70,13) tanesi ise Covid-19 geçirmeyen öğrencilere aittir.

Yapılan çalışmada “Covid-19” kavramı ile ilgili Covid-19 geçirmiş öğrencilerin ürettikleri metaforlardan; grip (f:8, %34,75) en yüksek frekansa sahip metafordur. Araştırmanın sonucunda elde edilen metaforlar frekans büyüklüğüne göre sıralanarak Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçiren Öğrencilerin Covid-19 Algısına Yönelik Metaforları ve Frekans Değerleri

Metaforun Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Grip	8	34,75
2	Mikrop	1	4,34
3	Saklambaç	1	4,35
4	Ölüm	1	4,35
5	Sevmediği Müzik	1	4,35
6	Radar	1	4,35
7	Örümcek	1	4,35
8	Zehir	1	4,35
9	Megaladon	1	4,35
10	Ev ödevi	1	4,35
11	Kaktüs	1	4,35
12	Köpek	1	4,35
13	Su	1	4,35
14	Ajan	1	4,35
15	Sars virüsü	1	4,35
16	Tehlike	1	4,35
Toplam		23	100

Yapılan çalışmada “Covid-19” kavramı ile ilgili Covid-19 geçirmemiş öğrencilerin ürettikleri metaforlardan; grip (f:11, %20,37) ve canavar (f: 3, % 5,56) metaforları en yüksek frekansa sahip metaforlar arasında yer almıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen metaforlar frekans büyüklüğüne göre sıralanarak Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçirmeyen Öğrencilerin Covid-19 Algısına Yönelik Metaforları ve Frekansları Analizi Sonuçları

Metaforun Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Grip	11	20,37
2	Canavar	3	5,56
3	Hayalet	2	3,70
4	Virüs	2	3,70
5	Katil	2	3,70
6	Yalan	2	3,70
7	Hastalık	2	3,70
8	Veba	2	3,70
9	Su	2	3,70
10	Bit	1	1,85
11	Arabesk Müzik	1	1,85
12	Karabasan	1	1,85
13	Davetsiz Misafir	1	1,85
14	Diken	1	1,85
15	Saldırgan İnsan	1	1,85
16	Gezgin	1	1,85
17	Aşk Acısı	1	1,85
18	Bulaşık	1	1,85
19	İnfluenza	1	1,85
20	Hapis	1	1,85
21	Zehir	1	1,85
22	Su	1	1,85
23	Zatürre	1	1,85
24	Çiçek	1	1,85
25	Azrail	1	1,85
26	Nezle	1	1,85
27	Turist	1	1,85
28	Balon	1	1,85
29	Ateş	1	1,85
30	Mikrop	1	1,85
31	Evliya Çelebi	1	1,85
32	Tehlike	1	1,85
33	Yılan	1	1,85
34	Savaş	1	1,85
35	Bulaşıcı Hastalık	1	1,85
Toplam		54	100

Araştırmaya katılan öğrenciler “Covid-19 sürecinde okul” kavramı ile ilgili olarak toplam 68 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Bunların 21 tanesi (%30,88) Covid-19 geçiren öğrencilere ait iken, 47 tanesi (%69,11) ise Covid-19 geçirmeyen öğrencilere aittir.

Yapılan çalışmada “Covid-19 sürecinde okul” kavramı ile ilgili Covid-19 geçirmiş öğrencilerin ürettikleri metaforlar frekans büyüklüğüne göre sıralanarak Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçirmiş Olan Öğrencilerin Okul Algılarına Yönelik Metaforları ve Frekans Analizi Sonuçları

Metaforun Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
------------------	---------------	-------------	-----------

1	Büyük tehlike	4	19,05
2	Ev	2	9,52
3	Arı kovanı	1	4,76
4	Eğitimi daha iyi anlayabileceğimiz bir yer	1	4,76
5	Grip	1	4,76
6	Hapishane	1	4,76
7	Hasret	1	4,76
8	Hastane	1	4,76
9	İssiz ada	1	4,76
10	Kapalı mekan	1	4,76
11	Kırık kalp	1	4,76
12	Lunapark	1	4,76
13	Merkez bankası	1	4,76
14	Ölü bir insan	1	4,76
15	Park	1	4,76
16	Terk edilmiş bina	1	4,76
17	Virus dağıtım merkesi	1	4,76
Toplam		21	100

Yapılan çalışmada “Covid-19 sürecinde okul” kavramı ile ilgili Covid-19 geçirmemiş öğrencilerin ürettikleri metaforlar frekans büyüklüğüne göre sıralanarak Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçirmemiş Olan Öğrencilerin Okul Algılarına Yönelik Metaforları ve Frekans Analizi Sonuçları

Metaforun Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Ev	7	14,89
2	Sokak	3	6,38
3	Mayın tarlası	2	4,26
4	Hastane	2	4,26

5	Terk edilmiş bina	2	4,26
6	Video oyunu	2	4,26
7	Gidilmeyen köy	1	2,13
8	Alev üstünde bir yer	1	2,13
9	Hayalet şehir	1	2,13
10	İssiz bir ada	1	2,13
11	İki taraflı ceket	1	2,13
12	Küllüye	1	2,13
13	Lunapark	1	2,13
14	Mağdurların yeri	1	2,13
15	Bir oyuncak	1	2,13
16	Mikrop yuvası	1	2,13
17	Özel bir yer	1	2,13
18	Özlenen arkadaşlar	1	2,13
19	Playstation salonu	1	2,13
20	sağlık çalışmanı	1	2,13
21	Salgının yayılacağı ortam	1	2,13
22	Savaş varken tatile gitmek	1	2,13
23	Sevgili	1	2,13
24	Sıkıcı bir yer	1	2,13
25	Boş bina	1	2,13
26	Sonra okumak için bırakılmış bir kitap	1	2,13
27	Tehlikeli bir yer	1	2,13
28	Çeşme	1	2,13
29	Terk edilmiş büyülü ev	1	2,13
30	Tv izleme	1	2,13
31	Youtube'taki ders	1	2,13
32	Yasaklı bölge	1	2,13
33	Yetim bir çocuk	1	2,13
34	Yıldız	1	2,13
35	Bazı insanların ulaşamadığı ulasan insanların çaba sarf ettiği bir yer	1	2,13
Toplam		47	100

Kavramsal Kategori

Bu araştırmadaki kavramsal kategoriler metaforların gerekçelerine göre oluşturulmuştur.

Birinci Probleme Ait Bulgular

Covid-19 salgın süresinde Covid-19 geçirmiş olan öğrencilerin, Covid-19 kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların içerisinde yer aldığı kavramsal kategoriler, öğrencilerin ifade ettikleri metaforlardan bazı örnekler ile birlikte Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Covid-19 Salgın Süresinde Covid-19 Geçirmiş Olan Öğrencilerin Covid-19 Algısına Yönelik Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Kategori	Frekans ve Kodlar	Yüzde (%)	İfadelerden Örnekler
Hastalık, yayılım	12 (Ö3,Ö10,Ö27,Ö29,Ö31, Ö54,Ö63,Ö74, Ö77,Ö88,Ö89, Ö90)	52,17	‘...gribe benzer, çünkü hastalık belirtileri aynı.’ (Ö88) ‘... suya benzer, çünkü hızla yayılıyor.’(Ö74)
Olumsuz Etki	6 (Ö4,Ö8,Ö66,Ö69, Ö70,Ö91)	26,08	‘...köpeğe benzer, çünkü tehlikelidir.’(Ö70) ‘...ev ödevine benzer, çünkü bizi eve bağlıyor.’(Ö66)
Öldürücülük	4 (Ö5,Ö42,Ö57,Ö85)	17,39	‘...ölüme benzer, çünkü sevdiklerimizi alır.’(Ö5) ‘...zehire benzer çünkü bulaştığı zaman öldürebilir.’(Ö42)
Umut	1 (Ö59)	4,34	‘...gribe benzer, çünkü aşısı var.’(Ö59)
Toplam	23	100	

Covid-19 salgın süresinde Covid-19 geçirmemiş olan öğrencilerin, Covid-19 kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların içerisinde yer aldığı kavramsal kategoriler öğrencilerin ifade ettikleri metaforlardan bazı örnekler ile birlikte Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Covid-19 Salgın Süresinde Covid-19 Geçirmemiş Olan Öğrencilerin Covid-19 Algısına Yönelik Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Kategori	Frekans ve Kodlar	Yüzde(%)	İfadelerden Örnekler
----------	-------------------	----------	----------------------

Hastalık ve yayılım	25 (Ö9,Ö11,Ö23,Ö24,Ö25,Ö26,Ö34,Ö38,Ö40,Ö43,Ö44,Ö45,Ö48,Ö49,Ö50,Ö60,Ö61,Ö72,Ö73,Ö79,Ö80,Ö87,Ö93,Ö96,Ö97)	46,29	‘...grip hastalığına benzer, çünkü ateş ve öksürük var.’ (Ö96) ‘...Covid-19 suya benzer çünkü hızla yayılıyor.’(Ö73) ‘...Covid-19 görünmeyen sinsi bir yılana benzer, çünkü aramıza sızdığında zehrine kapılırız.’ (Ö93) ‘...Evliya Çelebi ye, gezgin biridir.’(Ö87)
Olumsuz Etki	13 (Ö1,Ö6,Ö14,Ö21,Ö32,Ö33,Ö36,Ö47,Ö67,Ö71,Ö83,Ö92,Ö95)	24,07	‘...aşk acısına benzer, çünkü canımızı yakıyor.’ (Ö32) ‘...dikene benzer, çünkü dikkat etmezsek batar.’(Ö21)
Öldürücülük	11 (Ö17,Ö30,Ö41,Ö46,Ö52,Ö56,Ö58,Ö84,Ö94,Ö9)	20,37	‘...katile benzer, çünkü herkesin canını alıyor.’ (Ö30) ‘...vebaya benzer, çünkü insanları öldürüyor.’ (Ö56)
Bilinmezlik	5 (Ö2,Ö7,Ö20,Ö28,Ö6)	9,25	‘...Davetsiz misafire benzer çünkü haber vermeden ansızın gelir. Ne zaman geleceği belli olmaz.’ (Ö20) ‘...Hayaletle benzer, çünkü görünmez.’ (Ö7)
Toplam	54	100	

Covid-19 geçiren ile Covid-19 geçirmeyen öğrencilerin “Covid-19” kavramına ilişkin kategorileri ve bu kategorilerin frekans değerlerinin karşılaştırmalı olarak Tablo 10’da sunulmuştur:

Tablo 10. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçiren ve Covid-19 Geçirmeyen Öğrencilerin Covid-19 Kavramına İlişkin Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Covid-19 Algısı Kategorileri			Hastalık ve Yayılma	Olumsuz Etki	Öldürücülük	Umut	Bilinmezlik	Toplam
“Ailenizde Covid-19 geçiren var mı?”	E SAYI		12	6	4	1	0	23
	V E T f (N)		52,17 %	26,08 %	17,39 %	4,34 %	0,00 %	100%
Sorusuna verilen cevaplara göre kategori kullanımı	H SAYI		25	13	11	0	5	54
	A Y I R f (N)		46,29 %	24,07 %	20,37 %	0,00 %	9,25 %	100%

İkinci probleme ait bulgular

Araştırmanın ikinci probleminde ortaokul öğrencilerinin “Covid-19 sürecinde okul” kavramına yönelik algılarına ulaşılmaya çalışılmıştır.

Araştırmaya katılan Covid-19 geçirmiş olan öğrencilerin, Covid-19 sürecinde okul kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların içerisinde yer aldığı kavramsal kategoriler, öğrencilerin ifade ettikleri metaforlardan bazı örnekler ile birlikte Tablo 11’de sunulmuştur:

Tablo 11. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçirmiş Olan Öğrencilerin Okul Algılarına Yönelik Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Kategori	Frekans ve Kodları	Yüzde(%)	İfadelerden Örnekler
Olumsuz Etki	9 (Ö9,Ö14,Ö58,Ö67, Ö71,Ö89,Ö90,Ö91, Ö92)	42,85	‘...virüs dağıtım merkezine benzer, çünkü bulaş engellenemez. (Ö14) “.....arı kovanına benzer çünkü tehlikeli” (Ö67)
	7 (Ö4,Ö5,Ö13,Ö30, Ö32,Ö36,Ö70)	33,33	‘...ölüye benzer, çünkü kapalı ruhu yok.’ (Ö30)
Duygu Durumu	3 (Ö3,Ö17,Ö78)	14,28	“ ...hapishaneye benzer, çünkü gitmekten korkuyoruz.’ (Ö3) “... hasrete benzer çünkü okulu özleyeceğim hiç aklıma gelmezdi.”(Ö78)
	2 (Ö43,Ö79)	9,52	‘...eve benzer, çünkü dersleri evde görüyoruz.’ (Ö79)
Toplam	21	100	

Araştırmaya katılan Covid-19 geçirmemiş olan öğrencilerin, Covid-19 sürecinde okul kavramına yönelik geliştirdikleri metaforların içerisinde yer aldığı kavramsal kategoriler, öğrencilerin ifade ettikleri metaforlardan bazı örnekler ile birlikte Tablo 12 'de sunulmuştur:

Tablo 12. Covid-19 Salgın Süresinde Covid-19 Geçirmemiş Olan Öğrencilerin Okul Algısına Yönelik Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Kategori	Frekans ve Kodları	Yüzde(%)	İfadelerden Örnekler
Tedbir	16 (Ö6,Ö7,Ö8,Ö12, Ö15,Ö24,Ö31,Ö33, Ö40,Ö41,Ö57,Ö61, Ö69,Ö85,Ö85,Ö100)	36,36	'...sıkıcı bir yere benzer çünkü her zaman maske takıyoruz.' (Ö33)
			'...eve benzer, çünkü okul da evimiz gibi temiz, hijyeniktir.' (Ö24)
Uzaktan Eğitim	10 (Ö23,Ö25,Ö26,Ö47, Ö50,Ö66,Ö73,Ö74, Ö83,Ö87)	22,27	'...eve benzer, çünkü herkes evde ders işliyor.' (Ö23)
			'...video oyununa benzer, çünkü internet üzerinden oluyor.' (Ö74) '...çeşmeye benzer çünkü ikide bir açılıp kapanıyor.' (Ö38)
Belirsizlik	7 (Ö2,Ö18,Ö20,Ö38, Ö77,Ö84,Ö96)	15,90	'...sonra okumak için bırakılmış bir kitaba benzer çünkü kitabı bir amaç için bırakırız ve işimiz bittiğinde okumaya devam ederiz.' (Ö84)
			'...mayın tarlasına benzer çünkü dikkat etmezsek patlar.' (Ö21)
Olumsuz Etki	7 (Ö21,Ö44,Ö46,Ö52, Ö54,Ö56,Ö68)	15,90	'...mikrop yuvasına benzer çünkü kalabalık ortam.' (Ö56)
			'...özlediğim arkadaşlarıma benzer çünkü arkadaşlarımı ve okulumu özledim.' (Ö29)
Duygu Durumu	4 (Ö1,Ö10,Ö29,Ö94)	9,09	'...sağlık çalışanına benzer çünkü bu süreçte ikisinin de kıymeti anlaşıldı.' (Ö94)
Toplam	44	100	

Covid-19 geçiren ile Covid-19 geçirmeyen öğrencilerin "Covid-19 sürecindeki okul" kavramına ilişkin kategorileri ve bu kategorilerin frekans değerlerinin karşılaştırmalı olarak Tablo 13'te sunulmuştur:

Tablo 13. Covid-19 Salgın Sürecinde Covid-19 Geçiren ve Covid-19 Geçirmeyen Öğrencilerin Okul Kavramına İlişkin Kategorileri ve Frekans Analizi Sonuçları

Covid-19 sürecinde okul algısı kategorileri		Olumsuz etki	Tedbir	Uzaktan Eğitim	Duygu Durumu	Belirsizlik	Toplam
“Ailenizde covid-19 geçiren var mı?”	E	9	7	2	3	0	21
	V						
	E						
	T	SAYI					
	f (N)	42,85 %	33,33 %	9,52 %	14,28 %	0,00 %	100%
Sorusuna verilen cevaplara göre kategori kullanımı	H	7	16	10	4	7	44
	A						
	Y						
	I	SAYI					
	f (N)	15,90 %	36,36 %	22,27 %	9,09 %	15,90 %	100%
R							

Tartışma ve Sonuç

Metaforlar kişilerin bir olayı kendilerine göre anlamlandırmaları ve olayı benzetmeler yaparak açıklamalarına dayanır. Böylece o olayla ilgili kişilerin zihinlerinde oluşan imgeler anlamlandırılarak, olayı nasıl değerlendirdikleri açığa çıkmış olur. Özellikle ergen sayılan ve yetişkinlik öncesi kimlik kazanma döneminde olan ortaokul öğrencilerinin yaşamlarında ilk kez karşılaştıkları küresel bir olaya sebep olan Covid-19'a ve uzaktan eğitimle beraber yaşadıkları okul sürecine karşı zihinlerinde oluşturdukları imgelerin belirlenmesi, alınacak önlemler ve süreç sonunda yapılacak çalışmalar için oldukça önemlidir. Bu sebeple bu çalışmada da Türkiye'nin farklı illerindeki devlet okullarında okuyan 100 ortaokul öğrencisinden Covid-19'a ilişkin ve Covid-19 pandemi döneminde okul algısına ilişkin metefor üretmeleri istenmiştir. Çalışma sırasında öğrenciler metaforlarını oluşturmadan önce bu hastalığı geçirip geçirmediğini belirtmişlerdir.

Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda “Covid-19” kavramı ile ilgili olarak öğrenciler tarafından toplam 77 geçerli metafor üretilmiş ve bu öğrencilerin 23 tanesi Covid-19 geçirmişken, 54 tanesi ise Covid-19 geçirmemiştir. Covid-19 yaşamış öğrencilerin ürettikleri metaforlar “hastalık ve yayılım”, “olumsuz etki”, “öldürücülük” ve “umut” kategorileri altında, Covid-19 yaşamamış olan öğrencilerin ürettikleri metaforlar ise “hastalık ve yayılım”, “olumsuz etki”, “öldürücülük” ve “bilinmezlik” kategorileri altında toplanmıştır. Covid-19 yaşamış ve Covid-19 yaşamamış öğrencilerin Covid-19 algılarına yönelik metaforlar incelendiğinde her iki öğrenci grubu da üç ortak kavramsal kategoride birleşmiştir. Sadece her iki grupta da en az frekans değerine sahip olan “umut” ve “bilinmezlik” kategorileri farklılık göstermektedir. Ayrıca her iki grupta da en yüksek frekans değerine sahip kategori “hastalık ve yayılım” olmuştur.

Bu kategoriler incelendiğinde; “hastalık ve yayılım” kategorisi en yüksek frekansa sahip kategoridir. Bu bulgulara bakıldığında öğrenciler Covid-19'u çoğunlukla hastalık olarak tanımlamaktadırlar. Haberlerde ve sosyal medyada virüsün ne olduğu ve nasıl yayıldığından

sıkça bahsedilmiştir. Öğrencilerin özellikle medya ve sosyal ağlar aracılığıyla sürecin en başından beri haberdar olmaları ve virüsün yayılma şekli ve hızını biliyor olmaları bu metaforların oluşmalarına sebep olmuş olabilir.

Karataş'ın (2020) 8. ve 12. sınıf öğrencilerine yönelik yaptığı araştırmada 619 öğrencinin Covid-19 pandemi dönemi ile ilgili görüşleri incelenmiş ve metaforlara göre oluşturulan temalardan biri "hastalık" olmuştur. Arı ve Arslan'ın (2020) yaptığı araştırmada öğrencilere Covid-19 algıları sorulmuş ve öğrencilerin oluşturdukları metaforlara göre oluşturulan kategorilerden ikisi "bulaşıcılık" ve "hastalık yapıcı" olmuştur. Ayrıca bu çalışmada "bulaşıcılık" kategorisi en yüksek frekansa sahiptir. Öztürk, Kuru ve Yıldız (2020) yaptıkları araştırmada ise iki kategori oluşmuş ve en yüksek frekansa sahip kategori "hastalık" olmuştur. Alanla ilgili daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde de öğrencilerin Covid-19 ile ilgili metaforlarını daha önce de bu yönde geliştirdikleri görülmüştür.

"Olumsuz etki" kategorisinde; özellikle zamanlarının çoğunu Covid-19 ile ilgili konuşmalarla geçiren öğrenciler en aktif ve hareketli oldukları zamanlarını evde geçirdikleri için bu süreci olumsuz tanımlamış olabilirler. Arı ve Arslan'ın (2020) yaptığı araştırmada öğrenciler tarafından üretilen Covid-19 metaforlarının tümünün gerekçeleri incelendiğinde, üretilen metaforların olumsuz nitelikte olduğu görülmüştür. Saatçi ve Aksu'nun (2020) yaptığı başka araştırmada ise öğrencilerin metaforlarına göre 8 tema oluşturulmuş ve bunların 7 tanesi olumsuz ifadelerle açıklanmıştır. Alanla ilgili daha önce yapılan çalışmalarda da öğrencilerin Covid-19'u olumsuz ifadelerle açıkladığı görülmüştür.

"Öldürücülük" kategorisinde; öğrenciler tarafından ölüm, Azrail, zehir, katil gibi metaforlar üretilmiştir. Öğrencilerin Covid-19 sebebiyle yakınlarından birini kaybetmesi veya medyadan günlük ölüm sayılarını takip etmesi bu duruma sebep olmuş olabilir. Karataş (2020) yaptığı araştırmada 8. sınıfların pandemi dönemine ilişkin görüşlerinde ölüm başlıklı kategorisini, "ölüm" kodu ile ifade etmiştir. Arı ve Arslan'ın (2020) yaptığı araştırmada "ölümcül" kategorisi 9 frekansla 2. sırada gelmektedir. Saatçi ve Aksu'nun (2020) yaptığı araştırmada ise öğrenciler tarafından oluşturulan 22 metaforun 2 tanesi ölümle ilgili metaforlardır. Çalışmanın bu aşaması daha önce yapılan çalışmalarla uyumludur.

"Umut" ve "Bilinmezlik" kategorileri ise en az frekansa sahip kategorilerdir. Her ne kadar azınlık bir durumda olsa da her olay gibi bu olaya da pozitif yönden bakan bireyler olmuştur. Böylece düşük bir frekansa sahip olsa da "umut" kategorisi oluşmuştur. Saatçi ve Aksu'nun (2020) yaptığı araştırmada, "Bir Çağın Sonu ve Yeni Bir Çağın Başlangıcıdır", "Yenilik Taşıyan Fırsat" gibi öğrenciler tarafından koronavirüs kavramına ilişkin olumlu ifadeler kullanılmıştır. Ayrıca virüsü daha anlamlandıramamış bazı öğrenciler pek bilimsel olmayan cevaplar vermiş, bunlar da "bilinmezlik" kategori başlığında toplanmıştır. Her ne kadar yaşları gereği süreci tam bilmeleri beklenmese de bazı öğrencilerin durumu yarı ciddi ele aldığı söylenebilir. Usta ve Gökçan'ın (2020) yaptıkları araştırmada bazı öğrenciler yarı bilimsel ya da bilimsel olmayan cevaplar vermiştir. Bunlar da "bilimsel olmayan tanım" ve "yarı bilimsel tanım" kategorileri başlığı altında toplanmıştır.

Çalışmanın diğer konusu olan "Covid-19 sürecinde okul" kavramı ile ilgili olarak öğrenciler toplam 68 adet geçerli metafor üretmişlerdir. Bunların 21 tanesi Covid-19 geçiren öğrencilere ait iken, 47 tanesi ise Covid-19 geçirmeyen öğrencilere aittir. "Covid-19 sürecinde okul" kavramıyla ilgi olarak Covid-19 yaşamış öğrencilerin ürettikleri metaforlar 4 kategoriye ayrılmıştır. Bunlar "olumsuz etki", "tedbir", "duygu durumu" ve "uzaktan eğitim" dir. Covid-19 yaşamamış olan öğrencilerin "Covid-19 sürecinde okul" kavramıyla ilgili ürettikleri

metaforlar ise “tedbir”, “uzaktan eğitim”, “belirsizlik”, “olumsuz etki” ve “duygu durumu” dur. Covid-19 geçiren öğrenciler, okul kavramını dört kavramsal kategori altında betimlerken, Covid-19 geçirmeyen öğrenciler, okul kavramını beş kavramsal kategori altında betimlemiştir. Bu kategorilerin dört tanesi ortaktır. Bunlar “olumsuz etki”, “duygu durumu”, “tedbir” ve “uzaktan eğitim” kategorileridir. “Bilinmezlik” kategorisi ise Covid-19 geçirmemiş öğrencilerin “okul” kavramına yönelik cevapları doğrultusunda oluşturulmuş olup, Covid-19 geçiren öğrencilerde bulunmamaktadır.

Bu kategoriler incelendiğinde; öğrenciler okul kavramı ile ilgili “olumsuz etki” temasında arı kovani, mayın tarlası, mikrop yuvası gibi metaforlar üretmişlerdir. Pandemi döneminde yapılmak zorunda kalan uzaktan eğitim bu olumsuz ifadelerin kullanılmasına sebep olmuş olabilir. Ancak öğrencilerin her zaman için okul kavramıyla ilgili olumsuz ifadeleri olabilir ve bunun için küresel çapta böyle bir durumun yaşanmasına gerek kalmayabilir. Elmas ve Demir (2018) 5. Sınıf öğrencilerinin okul olgusuna yönelik algılarını belirlemek için metafor yöntemini kullanmış ve öğrenciler tarafından oluşturulan metaforlarda genellikle olumlu ifadeler kullanılmıştır. Ancak araştırmada bazı öğrenciler hapishane, esir gibi olumsuz ifadeli metaforlar kullanmıştır. Özdemir’in (2012) yaptığı araştırmanın sonucunda ise kız öğrencilerin okulu daha çok kendilerini koruyan ve geliştiren bir yer olarak değerlendirdiği görülürken, erkek öğrencilerin okulu daha çok baskı yeri olarak algıladığı ve koğuş gibi olumsuz metaforlar kullandıkları görülmüştür. Bu durumda öğrencilerin her koşulda okul kavramıyla ilgili olumsuz metaforlar geliştirebildiklerini göstermektedir.

“Tedbir” kategorisi incelendiğinde; salgının beraberinde getirdiği bir takım önlemler yeni tedbirleri doğurmuştur. Covid 19 pandemisi son zamanlarda savaşlar haricinde dünyayı derinden etkileyen olaylardan biridir ve bir süre daha olmaya da devam edecektir. Önümüzdeki yıllarda hayatımızı eski normal haline geri getirebilmek için sıkı önlemler ve tedbirlere devam etmemiz gerekecektir (Örs, 2020). Yaşları gereği dijital ortamları çok fazla kullanan öğrenciler bu tedbirlerden haberdardır. Özellikle sıkça tekrarlanan maske, mesafe ve temizlik ifadeleri öğrencilerin bu yönde metafor kullanmaya yöneltmiş olabilir.

“Duygu durumu” kategorisinde; yaşları ve gelişimlerinden dolayı duygu durumları sürekli değişen ve iniş çıkışlarını çok kısa zaman dilimlerde yaşayan ergen sayılan bu yaş grubu öğrencilerin böylesine yeni ve ağır sonuçları olan bir sürece ilişkin verdikleri duygu içerikli cümleler gelişimlerinin doğal akışı içinde normal karşılanabilir. Özellikle daha yoğun bir duygu olan özlemle ilgili ifadelerin (“... özlediğim arkadaşlarıma benzer çünkü arkadaşlarımı ve okulumu özledim.”) kullanılması bu süreçte iç dünyalarından geçenlerle ilgili daha net sonuçlar oluşturabilir. Daha önce yapılan başka araştırmalarda da benzer durumlara rastlanmıştır. Öztürk, Kuru ve Yıldız’ın (2020) yaptıkları araştırmalarında öğrenciler pandemi döneminde okulu “öğretmene özlem”, “arkadaşlara özlem”, “okul eşyalarına özlem” gibi duygu durumlu cümlelerle ifade etmişlerdir.

“Uzaktan eğitim” kategorisinde; öğrenciler bu süreçte uzaktan eğitimi çoğunlukla evlerinde geçirdiklerinden okulu genellikle ev metaforu ile kullanmışlardır. Öğretmenleri tarafından evde okul ortamı oluşturma onlara sürekli tekrarlandığından ve süreci hep evde geçirdiklerinden bu metaforların oluşturulması normal karşılanabilir. Yine Elmas ve Demir’in (2018) 5. Sınıf öğrencilerinin okul olgusuna yönelik algılarını belirlemek için yaptıkları araştırmada öğrencilerin bazıları okulu “ev” metaforu ile belirttikleri görülmüştür.

Sonuç olarak; yapılan bu araştırmada öğrencilerin Covid-19’a ve Covid-19 pandemi döneminde okul algısına yönelik oluşturdukları metaforlar çoğunlukla olumsuz ifadelerle

açıklanmıştır. Sürecin öğrenciler tarafından biliniyor olmasının bunun sebebi olduğu düşünülebilir. Ayrıca bu çalışmanın bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Bunlardan biri, virüsün yayılma etkisinden dolayı öğrencilerle yüz yüze çalışılmamış, formlar internet aracılığıyla gönderilmiştir. Bu durumda bazı formların geçersiz sayılmasına sebep olmuştur. Çünkü yüz yüze olmadığı için öğrencilere metafor kavramı daha zor anlatılmıştır. Bu çalışma alanla ilgili daha sonra yapılacak çalışmalar ışık tutması ve pandemi süreci bitip, normal düzene geri dönüldüğünde belirli aralıklarla çocuklar üzerindeki etkilerinin neler olduğu araştırılabilmesi açısından önemli olabilir.

Öneriler

Covid-19'un sebep olduğu küresel salgınla beraber tüm dünya farklı deneyimlere sahne olan bir dönem yaşamaktadır. Ülkemizdeki insanlar da dünyadaki tüm insanlar gibi salgının sonuçlarından etkilenmiştir. Bu durum özellikle hayatlarından en önemli aşamalarından birinde olan ergenler için de değişik sonuçlar doğurmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler hem Covid-19 algısına hem de Covid-19 pandemi döneminde okul algısına yönelik olarak çoğunlukla olumsuz algılar oluşturmuşlardır. Öğrenciler Covid-19'u çoğunlukla grip gibi bir hastalığa benzetmişlerdir. Covid-19 pandemi döneminde okulu ise büyük tehlike, mayın tarlası gibi olumsuz ifadeler ile açıklamış ya da hapis, ev gibi metaforlar kullanmışlardır. Bu sonuçlar öğrencilerin bu dönemi zorlu atlattıklarını gösterebilir.

Yaşları gereği ergenlik döneminde olan bireyler yapmaları söylenen her hareketin gerekçelerini bilmek ister. Bu yüzden özellikle çokça duydukları Covid-19 salgınına önlemek için alınması gereken önlemlerin neler olduğunu gerekçeleri ile beraber anlatmak önemlidir. Bu konuda okul Fen ve Teknoloji öğretmenleri tarafından eğitimler verilebilir. Bu dönemi özellikle olumsuz ifadeler ile belirten öğrenciler için psikolojik durumlarının olumsuz etkilendiği düşünülebilir. Bu sebeple okul rehberlik servislerinin Psikososyal Müdahale Hizmetleri kapsamında çalışmalar yapması önerilebilir. Özellikle hastalıktan dolayı kayıp yaşamış olan öğrencilerle grupla psikolojik danışma yapılabilir.

Ergenlik, yetişkinlik öncesi kimlik arayışı dönemidir. Bu dönemde öğrenciler benmerkezci bir düşünceye sahip olurlar. Bu durum da kötü şeylerin sadece kendi başlarına geldiğini düşünmelerine sebep olur. Öğretmenlerin öğrencilerle uzaktan eğitim veya yüz yüze eğitimle bir araya geldiklerinde bazı ders saatlerini pandemi süreciyle ilgili konulara ayırmaları önerilebilir. Böylece öğrencilerin yaşadıklarının sadece kendi başlarına gelmediklerini görmeleri sağlanabilir.

Psikososyal Müdahale Hizmetleri kapsamında hem sınıf hem de okul rehber öğretmenleri için yayınlanan birçok etkinlik bulunmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerle bu etkinlikler yapılarak ev ortamlarının daha eğlenceli bir eğitim ortamı haline gelmesi sağlanabilir. Ayrıca yaşları gereği yüksek enerji potansiyeline sahip bu öğrenciler için veliler tarafından fiziksel aktivite saatleri oluşturulabilir. Bu neslin başına ilk kez gelen böylesi küresel bir olayın tekrarlanması durumunda hangi önlemlerin alınacağını belirlenmesi önemlidir. Yapılan bu çalışmanın hem bu önlemlere ışık tutacağı hem de farklı örneklem grupları ile yapılacak yeni çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakçalar

Akın, M.A. ve Minaz, M.B. (2018). Metaphoric perceptions of secondary school students related to central examination. *International Journal of Progressive Education (IJPE)*, 14(6), 152-167.

- Arslan, A. ve Zengin, R. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının küresel ısınma kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluya incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 3(44), 453-466.
- Arslan, K. Ve Arı, A. (2020). Ortaokul öğrencilerinin Covid-19'a yönelik metaforik algıları. *Turkish Studies*, 15(6), 503-524.
- Ateş, Ö. (2016). Öğrencilerin öğretmen ve okul metaforları. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 78-93.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (17. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creswell, J. W. (2015). *Araştırma deseni (Çev Edt Demir, S. B.)*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Cüceloğlu, D. (2020). Covid-19 geleceği nasıl etkileyecek?. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi*, 5(9), 181-182.
- Ekici, G. (2016). Öğretmen adaylarının 'bilgisayar' kavramına ilişkin metaforik algıları. *University of Gaziantep Journal of Social Sciences*, 15(3), 755-781.
- Elmas, S. ve Demir, E. (2018). 5. sınıf öğrencilerinin okul olgusuna yönelik metaforik algıları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(3), 45-70.
- Erişti, S. D. (2014). Uluslararası erasmus programı çerçevesinde Türkiye'ye gelen sanat ve tasarım öğrencilerinin Türk kültürü algıları. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 4(2), 82-107.
- Güneş, A. ve Fırat, M. (2016). Açık ve uzaktan öğrenmede metafor analizi araştırmaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 115-129.
- Güler, Ç. (2011). *Latince tıp terimleri sözlüğü*, Ankara: Palme.
- Karataş, Z. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinin LGS ve YKS sınavına hazırlık sürecinde olan çocuk ve ergenlerin psikolojilerine yansımalarının incelenmesi. B. (Ed.), *Gençdoğan Pandemi Dönemine Çocuk ve Ergen Psikolojisi içinde* (s. 54-74). Ankara: Türkiye Klinikleri.
- Kılıçaslan, H. (2020). *Covid-19: Küresel pandeminin ekonomik ve mali etkileri*, Ankara: Gazi.
- Kırmızıgül, H. (2020). Covid-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 283-289.
- Mayring, P. (2011). *Nitel sosyal araştırmaya giriş (1.Baskı) (Çev. A. Gümüş ve M. S. Durgun)*. Ankara: BilgeSu Yayınları.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative research and case study applications in education. Revised and Expanded from " Case Study Research in Education."*. Jossey-Bass Publishers, 350 Sansome St, San Francisco, CA 94104.
- Merriam, S.B.(2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. San Francisco, CA: Sage Publications, Inc.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (2016). *Nitel veri analizi (Çev. Ed. Akbaba Altun, S. ve Ersoy, A.)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Öksüz, Y. ve Çevik Kansu, C. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının okuldışı etkinlik kavramına yükledikleri metaforları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 8(29), 53-65.

- Örs, İsmail. (2020). COVID-19 ve deri. *Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3), 26-29.
- Özalp, B. ve Kürklü, N. (2020). Obezite ve Covid-19. *Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 211-214.
- Özdemir, M. (2012). Lise öğrencilerinin metaforik okul algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37(163), 96-109.
- Öztürk, E., Kuru, G. ve Yıldız, C. (2020). Covid-19 pandemi günlerinde anneler ne düşünür çocuklar ne ister? Anne ve çocukların pandemi algısı, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 204-220
- Patton, Q. M. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (Çev. Bütün, M.ve Demir, S.B)* Ankara: Pegem Akademi.
- Saatçi, G. ve Aksu, M. (2020). Lisans düzeyinde eğitim alan yabancı uyruklu öğrencilerin koronavirüs algılarını metafor yoluyla tespit etmeye yönelik bir araştırma. *Journal of Awareness*, 5(4), 617-630.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7 (2), 281-326.
- Sözer, Y. ve Aydın, M. (2020). Nitel veri toplama teknikleri ve nitel veri analiz süreci. B. Oral ve A. Çoban (Ed.), *Kavramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* içinde (s. 249-281). Ankara: Pegem Akademi.
- Taş, H (2019). İlkokul öğrencilerinin din kültürü ve ahlak bilgisi dersi ile din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenine ilişkin metaforları. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 23(1), 29-51.
- Tuncay, N. ve Öznacar, M. (2014). *Sanal düşler ve özel gerçekler özel eğitim gerektiren bireyler ve uzaktan eğitim*. Ankara: Anı.
- Usta, S. ve Gökcan, H. (2020). Çocukların ve annelerinin gözünden Covid-19. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6(2), 187-206
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yıldırım, K. (2010), Nitel araştırmalarda niteliği artırma. *İlköğretim Online*, 9(1), 79-92.

Extended Abstract

Introduction

Every major event that happens makes sense based on how humans perceive it. The Covid-19 pandemic will also find its meaning in the way people give meaning to themselves (Cüceloglu, 2020). Since how individuals perceive events is essential for determining the process, it is essential to use metaphors to determine these perceptions. Metaphors can be defined as “based on the likeness of two objects to each other even though they are not apparently related.” (Sözer and Aydın, 2020, p. 262). A fill-in-a-blank form can often be used to collect data through metaphors. People are asked various questions, such as “What does the situation look like for you, what does it remind you of?” and they are asked to compare a phenomenon to something different from the original. With the help of simulations made by the participants, meanings are tried to be revealed. In such forms, participants both simulate and explain the reasons for their simulations. If metaphors are evaluated together with their justifications, the researcher may reduce the misconceptions in the interpretation section. Metaphors also enable the researcher to look at a situation from a different perspective.

This research aims to determine the perceptions of middle school students who are considered adolescents regarding the Covid-19 process and the concept of school in this process through metaphor analysis research. Identifying perceptions of Covid-19 with the help of metaphors will serve to understand better the perceptions they create in students’ minds. Thus, information about how they evaluate this situation, which they encountered for the first time in their lives, will be provided. When such a global event is repeated, a roadmap can be drawn with information about what they think. Students’ perceptions of the Covid-19 process and school concepts during the Covid-19 process can give important ideas in shaping the education to be carried out during and after the pandemic. Therefore, when the pandemic period is over, and the students return to school, it can be thought that teachers will help students more easily with the gains from such research. In this sense, research is essential in contributing to and guiding the creation of literature related to Covid-19. In addition, the fact that this subject is new in the field, that there are not many previous studies, and that there is not much research on the perceptions of schools, especially during the pandemic period, makes this research meaningful. For this purpose, the following questions were sought in this research.

1. What is the perception of middle school students regarding Covid-19?
2. What is the school perception of middle school students during the Covid-19 pandemic?

Method

Phenomenology patterns from qualitative research models were used in this research, which aims to reveal middle school students’ perceptions regarding the concept of school in the Covid-19 and Covid-19 process through metaphors.

The study group consists of middle school students studying remotely in public schools in Turkey. The participants of the research were determined through purposeful sampling. 100 students, including 54 girls and 46 boys, were interviewed.

During the data collection phase of the research, the participants were surveyed online via Google forms instead of face-to-face interviews due to social isolation. The survey

consists of two parts. In the first part, information about the students' gender and the provinces they are in is included, while in the second part, some metaphor forms were used as a data collection tool to determine the perceptions of the students who participated in the research regarding Covid-19 and their perceptions of the school during the Covid-19 process.

While obtaining the students' answers within the scope of the research, the metaphor analysis stages used by Ekici (2016) were used. In the first stage, the metaphor forms used as a data collection tool were examined and checked whether they were filled out appropriately by the students. The forms that did not include metaphors or that did not continue even if they were written, and forms that did not have a logical explanation were not taken into consideration. In this way, each form was examined one by one, and the forms that did not show metaphor features and were left blank were eliminated.

Results

As a result of the analysis of the data obtained in the study, 77 valid metaphors were produced by the students regarding the concept of "Covid-19", 23 of these students had Covid-19 and 54 did not have Covid-19. The metaphors produced by students who experienced Covid-19 were collected under the categories of "disease and spread," "negative effect," "lethality," and "hope." In contrast, the metaphors produced by students who had not experienced Covid-19 were collected under the categories of "disease and spread," "negative effect," "lethality," and "unknown." When the metaphors for Covid-19 perceptions of students who have experienced Covid-19 and have not experienced Covid-19 are examined, both groups of students are united in three common conceptual categories. Only the "hope" and "unknown" categories differ, with the most negligible frequency value in both groups. In addition, the category with the highest frequency value in both groups was "disease and spread."

Conclusion

Regarding the concept of "school in the process of Covid-19", which is the other subject of the study, the students produced 68 valid metaphors. While 21 of them belong to students who have had Covid-19, 47 belong to students who have not had Covid-19. Metaphors produced by students who have experienced Covid-19 about the concept of "school in the Covid-19 process" are divided into four categories. These are "negative influence," "precaution," "emotional state," and "distance education." The metaphors produced by students who have not experienced Covid-19 about the concept of "school during the Covid-19 process" are "precaution," "distance education," "uncertainty," "negative impact," and "emotional state." Students with Covid-19 described the concept of school under four conceptual categories, while students without Covid-19 described the concept of school under five conceptual categories. Four of these categories are common. These are the categories of "adverse impact," "mood state," "precaution," and "distance education." The category of "uncertainty" was created in line with the answers to the concept of "school" by students who have not had Covid-19, and it is not available for students who have had Covid-19.